

čil njega in njegova dela. A čez tri dni ustane veličastno ter premaga svet, smrt in pekel in nikdar več ne bo ne trpel ne umrl. — Slovenci, trpljenje trpinči tudi nas. Valovi bučijo krog nas, preteč nam polom in pogubo. Toda nikar ne obupajmo! Divni pesnik je v proroškem duhu zaklical slovenskemu narodu: »Tvoj je ustajenja dan!« Nas čili in krepki narod je že prestal se hujše viharje. Premagal je grozne čase turškega roparstva, odbil je mogočne navale narodnih nasprotnikov, naš narod bo zmagonosno prestal tudi to sedanjo bedno dobo. Brez trpljenja ni zmage, brez zmage ni slave. V britkih dneh se homo čistili in jačili, kakor zlato v ognju. Pomagajmo si sami in Bog nam bode pomagal, njegova milostna roka je z nami. V tem presladkem upanju na boljšo narodno veliko noč radujmo se tudi letos vesele aleluje! Ko bode donel po vesoljnem svetu pretresujoči glas, odmeval bo tudi v naših srcih: aleluja! In zakaj ne bi, saj vemo, čegar je »ustajenja dan!« Aleluja!

Goričljan.

Cerkvene zadeve.

† Martin Kolenko,

župnik v pokoju v Št. Martinu pri Vurbergu.

(Svojemu blagemu dobrotniku priobčil Fr. Muršič.)

(Konec.)

Resnica, blagi pokojnik bil je uzoren duhovnik. Akoravno mu je zibelka tekla v priprosti, pa pošten, jako čislani kmetski hiši, bil je vendar plemenit po duhu, plemenit po srcu. Njegov značaj je bil čist in blag, njegovo srce mehko, ljubeče in radodarno, lastnosti, ki mu jih je njegova dobra mati globoko vcepila v srce že v nežni mladosti. Njegovo geslo je bilo: »Vse za vero in domovino! Tega se je do pičice držal ves čas svojega življenja. Kako goreče, kako vestno je opravljal svoje duhovne dolžnosti! Ko že ni mogel vsled mučne bolezni opravljati svojih molitev iz brevirja, videl si ga vedno in povsodi moliti sv. rožni venec; tudi po poti je vedno molil pobožni duhovnik.

Najbolj mu je grenila življenje njegova mučna in dolgoletna in neozdravljiva bolezen. Pa kako moško in potrpežljivo jo je prenašal, kakor pravi potrpežljivi Job! Ni tožil, ni bil nejevoljen, le tu pa tam je kedaj rekel: »Ej ti nevolja ti!« Žal besede pa ni bilo slišati iz njegovih ust. Koliko je pretrpel vsled te bolezni, si pač težko moremo predstavljati. Zato pa je tudi njegova krona v nebesih tem lepša, tem svetlejša. Vedno je mislil na smrt. Pa je bil tudi dobro pripravljen vsak trenotek. Ko se nekoč sprehajava ob pokopališču, poprašajo me ljubeznjivo ranjki gospod: »Veš-li, France, kje bi jaz bil najrajši pokopan?« »No, kje pa, gospod boter?« vprašam jih radovedno. »Tam doli na Ptujskem polji pri Sv. Marku, kjer sem bil nekdanj kaplan, ali pa v prijazni dolinici pri Sv. Martinu blizu Vurberga, kjer sem tudi služboval«, odgovorijo mi v milem glasu. »Zakaj pa ravno na teh krajih, ne pa n. pr. pri Sv. Marjeti niže Ptuja, v vaši rojstni župniji?« vprašam jih zopet. »Vidiš, ljubi France, zato, ker ravno na omenjenih krajih ljudje kaj pridno zahajajo na pokopališče molit za ranjce svoje«, odvrnejo mi. In res, ljubi Bog je spolnil njegovo željo. Pokopan je v zaželeni zemlji pri Sv. Martinu blizu Vurberga. Verne ovčice bodo gotovo po-

gosto zahajale na grob njihovega nekdanjega dobrega pastirja.

Kakor je bil goreč duhovnik, tako tudi vrli Slovenec. Svoj materni jezik je ljubil, spoštoval, branil in zagovarjal vedno in povsod. V tem se je vestno ravnal po nepozabnem Slomšku. Večkrat mi je rekel še kot dijaku: »Dragi moj, bodi veren katoličan in zvest Slovenec«, ter me tako navduševal k vročemu domoljubju.

Jako rad je imel dijake, še bolj pa bogoslovce ter prvim, kakor slednjim bil velikodušen dobrotnik. Še nekoliko dnij pred smrtjo obiskal nas je blagi dobrotnik v bogoslovju ter nam z veseljem pravil, da se mu zdravje boljša. Toliko bolj nas je tedaj zadela prežalostna novica: Martin Kolenko je umrl.

Za blagim ranjkim britko žaluje — ne, z njim se že raduje v nebesih njegova dobra mati, katera je umrla še isti dan, kakor sin — toraj ljubeča do smrti! Za njim žalujejo pobožne sestre in vsi njegovi sorodniki, prijatelji in znanci. Posebej pa še toži za njim Marjetska fara, ki je zopet izgubila domačinca-duhovnika, ko se ni pozabila britke zgube pokojnega Geč-a.

Tudi tvoj nekdanji šolarček, kateremu si bil vedno skrben oče, velik dobrotnik ves čas njegovega šolanja ter dober vodnik v vseh dušnih zadevah, plaka britko za teboj. V duhu klečim na Tvojem preranem grobu ter ti kličem hvaležnega srca v hladno zemljo, kjer počiva tvoje trudno telo:

„V hladnem grobu sladko snivaj,
Brez trpljenja, brez ovir;
Pri Očetu večno živaj
Za plačilo dušni mir.“

Še eno željo goji v srci do tebe, preblagi pokojnik, tvoj hvaležni bogoslovec: Izprosi mu pri Očetu vseh dobrot milosti, da srečno doseže svojo srčno željo.

Alojzija Kovač, vrlo slovensko dekle.

Vorlo v turnu klenka bron,
Surtno pesem — poje zvon;
Zalostno z glasovi temi
Potnika na zadnji poti spremi.

Le ta popotnik ni kak postaran mož, ki bi bil vtrujen odšel si po plačilo svojega dnevnega truda, niti priletna ženica, ki si je vsa vpehana v grobu želela počitka, marveč mlada, komaj šestnajstletna devica Alojzija Kovač, hči premožnih in občespoštovanih roditeljev Franca in Marije Kovač, veleposesnikov pri Sv. Antonu na Pohorji. Ker je to že šesto dete, katero sta trudoljubivi oče in skrbna mati spremila k večnemu počitku, -je lahko razumljivo, da je njima ter ostalim bratom in sestram odbijalo se to »klenkanje brona« ob ušesa, kakor plat zvona, naznanjajoč z ostrašujočim glasom požar. Nebeški vrtnar je presadil mlado in zalo cvetko iz pozemeljskega v svoj nebeški vrt; stariši so izgubili z njo podporo in veselje svoje starosti, bratje in sestre svojo ljubljeno sestro, prijateljice svojo blago vrstnico, naša cerkev svojo vrlo pevko in ti, »Slov. Gospodar«, svojo zvesto bralko, katera je, še živeč, večkrat prosila, da ji — kadar umre — postaviš v svojih predalih mali spomenik.

Ni namen teh vrstic opisovati podrobno leta njene mladosti, ker so ji tekla mirno v krogu njenih ljubečih starišev. Ni mnogo zahajala med svet, pa zato ni zanemarjala svojega izobraževanja, prebirajoč marljivo slovenske knjige in časopise, po katerih se je tudi v njenem nežnem srcu zgodaj vzbudila ljubezen do mile materinščine in z njo vred do naroda slovenskega. Prva njena dejanska služba Bogu v čast in faranom v veselje, bilo je petje v cerkvi, kateremu je posvetila mlade svoje moči. Zadnjič je pela v naši cerkvi na sveti božični praznik, a to tako ganljivo, tako navdušeno, da so

navzoči verniki prišedši iz cerkve, se temu glasno čudili. Nihče pa morda ni slutil, da jim je pela zadnjokrat. Toda kál bolezní, neizprosne jetike, je od tega dneva čedalje bolj in bolj ugonabljala njene telesne moči, strogi zimski mráz ji je pridno pomagal, da je morala naposled v postelj, katere ni več zapustila, dokler ni v četrtek dne 22. marcija zatisnila svojih očí na veke.

Ne bom pa opisoval njene službe Bogu, njenih dobrot, skazovanih revežem in siromakom, zakaj tiste ima zapisane večni sodnik v svoji knjigi, ki ji je gotovo njen bršljanov venec zamenil z neuvenljivo krono ter jo poklical med óne, ki hodijo za Jagnjetom in mu pojó pesem, katere nihče drugi ne zna peti. Gotovo znamenje srečne smrti je že to, da jo je poklical večni sodnik k sebi v tak dan, da je mogla biti pokopana na praznik njegove Matere, da je lahko nad polovico faranov bilo navzočih pri njenem pogrebu. Tu niso le kapljale, marveč so kar curkoma tekle solzé na sveži njeni grob in ta dokaz ljubezni bodi blagi pokojnici dovolj, da ne izgine tako kmalo iz spomina njen spomin. Mrzel je le grob, na kateri ne pade nobena solza; tu pa so se one lile v potokih . . . Jokala sta oče in mati, jokali bratje in sestre, jokali vsi navzoči, saj bi moral imeti kamenito srce, kdor se ne bi razjokal nad tako izgubo.

Toda hudo obiskani roditelji in sorodniki, dovolite mi eno besedo: ne žalujte preveč! Dan se vrsti za dnevom, teden za tednom, bliža se praznik, naznanjajoč vsemu svetu ustajenje. Položili ste svoje drago dete v grob, pa le začasna bo vaša ločitev, ker pride čas, ko boste zopet združeni v boljši in srečnejši domovini. Mirno spavaj, draga Alojzija, saj se vidimo zopet za grobom!

P. M.

Gospodarske stvari.

Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj.

Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj ima dne 9. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v čitalničnih prostorih v Šoštanji svoje glavno zborovanje s tem-le dnevnim redom:

a) Pozdrav predsednika. b) Poročilo tajnika. c) Poročilo blagajnika. d) Volitev novega odbora. e) Predavanje o sadjereji. f) Razni nasveti.

Po dovršenem dnevnem redu bode tombola, z izključno takšnimi dobitki, koji imajo za sadjerejca praktični pomen.

Ker namerava to za celi okraj tako važno društvo si tudi pripraviti potrebno trtnico za vzgojevanje ameriškanskih trt, potrebuje za to blago podvzetje zdatne gmotne podpore.

Prijatelji sadjereje in vinoreje! Podpirajte tedaj društvo, kolikor mogoče; kar pa v prvi vrsti s tem pokazete, da se tega zborovanja v prav obilnem številu vdeležite in tudi Vaše sosede za to važno reč spodbujate, navdušujete in pridobite!

Promet z ameriškimi trsjem.

Vis. c. kr. ministerstvo za poljedelstvo je zopet promet z ameriškimi trsjem, oziroma rožjem olajšalo. Odslej imajo c. kr. okrajna glavarstva pravico, deliti dovoljenje za izvažanje pošiljatev in tovorov trsja iz ene okužene občine v drugo okuženo občino podrejenega politiškega okraja. Za tovore iz krajev, o katerem je izrečena prepoved, da se izvažajo trsje enega politiškega okraja v okužene kraje drugega polit. okraja, deli se dovoljenje za izvažanje od c. kr. namestnije v Gradci,

pri tem se pa opomni, da se tudi prošnje v naslednje imenovanem slučaj morajo vložiti pri ces. kr. okr. glavarstvih.

Dodeljenje izvanrednega dovoljenja za trsne tovore iz Štajarske v kako drugo v državnem svetu zastopano kraljevino ali druge dežele, pridržalo si je prej ko slej c. kr. poljedelsko ministerstvo na Dunaji. Samo z oziroma posebne razmere v političnem okraji Brežice in v sosednjem politiškem okraji Krško — vojvodine Kranjske — je c. kr. poljedelsko ministerstvo izvanredno dovolilo, da za tovore iz enega teh okrajev v drugega potrebno izvožno dovolilo sme dotično c. kr. okrajno glavarstvo izreči.

Vendar se pa bode izvoznja dovolila v vseh navedenih slučajih le s pogojem, da se pri prevažanju jemlje ozir na potrebno opaznost, da se s trtnimi tovari ne razširi trsna us. V tem oziru pa veljajo predpisi, da mora biti trsje, tako pri porabi železnic, kakor pri prevažanju na vozeh itd. biti zatovorjeno v zaboje ali pa v platno, tudi se mora izdano pismeno izvožno dovoljenje spremnim papirom priklučiti.

K temu opomnimo še sledeče. Prošnje za dovoljenje izvažanja trsja morajo se vložiti pri dotičnem okr. glavarstvu, ter se mora v njih imenovati adresat, zatem občina, iz katere se hoče izvažati, kakor tudi občina, v katero se hoče uvažati, vrsta in število za izvažanje odločenih rečij in način zatovorjenja.

Primitelj tovara mora v teku 24 ur svojemu občinskemu predstojniku dospelje tovara naznaniti, ter istemu oddati izvožno dovolilo, na katerem je prej dne prejetja zapisal: občinski predstojnik pa mora isto nemudoma dotičnemu c. kr. okr. glavarstvu izročiti.

—t—

O plemenjenji in vzreji konj.

Kdor hoče biti dober konjerejec, mora gledati, da dobi žrebeta dobrega plemena ter jih razumno vzgoji. Dobro pleme da žrebetu lepo obliko in dobre lastnosti, dobra izreja pa potrebni razvoj. Kakor pa neugodne lastnosti dobra izreja zmanjša in zboljša, ravno tako pa slaba izreja vniči najlepše prednosti dobrega plemena. Iz omenjenega je toraj razvidno, kolike vrednosti v konjereji je razumna izreja.

Semtertje pitajo in debelijo žrebeta ter jim ne privoščijo prostega gibanja. Ves čas stojijo v zaduhlih, temnih, močvirnih hlevih, ne da bi se jim osnažila koža in kopita. Tako zanemarjena žrebeta vzrastejo, pa nimajo nobene cene, ker imajo različne pregreske. Konjerejci in kmetje pa tožijo o slabih cenah in slabih časih, katere pa so sami s svojo brezbriznostjo zakrivili.

Ko se žrebeta odstavijo, do dopolnjenega prvega leta moraš jih krmiti z ovsom. V tem času se mladi život najbolj razvija, zatoraj potrebuje krepke hrane. Kar v prvem letu zamudiš, v večih letih pozneje popraviti ne moreš.

Poleg dobre piče, katero daje oves, potrebuje žrebe obilnega gibanja na prostem. Gibanje razvija mišice in krepča život žrebeta. Povspešuje pa tudi prebavljanje ter storí, da pride krma v hasek. Pa ne le ob lepem vremenu po letu, ampak tudi ob grdem in po zimi morajo se žrebeta veliko na prostem gibati. Kdor noče vsak dan žrebeta spustiti na prosto ali komur manjka za to prostora, tisti naj mesto konjev redi svinje. Več dobička mu bodo donšale.

Konj ima na kopitih stati in po kopitih hoditi. Treba je toraj že zgodaj kopita prirezovati ter na hje posebno skrb obrniti. Pogosto najdeš predolga kopita, ali pa tudi, da je en rob kopita viši od drugega. Oboje ovira žrebe v hoji ter zverži kopito. Visoke piščali in kratka kopita napravijo leseno nogo ali stulo. Pri tem